

MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY ONLINE CHO SINH VIÊN HỌC NGOẠI NGỮ 2

Hoàng Thị Thảo *

Tóm tắt: Trong bối cảnh thích ứng với tình hình dịch bệnh, việc học trực tiếp không thể triển khai được, do vậy, vấn đề đặt ra khá cấp bách là nâng cao chất lượng và hiệu quả trong quá trình dạy học online (trực tuyến). Bài viết đề cập đến thực trạng giảng dạy và học tiếng Trung của sinh viên không thuộc chuyên ngành tiếng Trung, đồng thời giới thiệu một số ứng dụng thường dùng trong dạy và học online ngoại ngữ nói riêng và các môn học khác nói chung. Các phương pháp này hiện đã được rất nhiều giảng viên dạy ngoại ngữ áp dụng và thừa nhận tính hiệu quả của chúng trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy.

Từ khóa: Classroom, Online, Quizlet, Quizizz.

Summary: In the context of adapting to the epidemic situation, face-to-face learning cannot be implemented, so it is urgent to improve the quality and effectiveness of online teaching. The article discusses the current situation of teaching and learning Chinese by non-Chinese majors, and introduces some commonly used applications in online teaching and learning foreign languages in particular and other subjects in general. These methods have now been applied by many foreign language teachers and are recognized for their effectiveness in improving teaching quality.

Keywords: Classroom, Online, Quizlet, Quizizz.

1. Đặt vấn đề

Dạy học trực tuyến (online) là hình thức giáo dục phổ biến ở nhiều quốc gia. Trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 còn nhiều diễn biến phức tạp, hình thức dạy học online là một lựa chọn phù hợp và được quan tâm nhất của đội ngũ nhà giáo. Làm thế nào để dạy học online mang lại hiệu quả nhất đang là vấn đề khiến các nhà quản lý giáo dục, người dạy, người học và các bậc phụ huynh quan tâm.

Tính đến thời điểm hiện tại, ngoài sinh viên chuyên ngành tiếng Trung và một số lớp Du lịch, Quản trị kinh doanh chọn học tiếng Trung thay cho tiếng Anh, thì chủ yếu là sinh viên chuyên

ngành tiếng Anh học tiếng Trung như ngoại ngữ 2. Với tình hình dịch bệnh hai năm gần đây, sinh viên các ngành này khi học tiếng Trung đều học theo hình thức online qua ứng dụng zoom. Việc triển khai học tập hiệu quả khi học online là một vấn đề khá quan trọng, một mặt, yêu cầu giảng viên không ngừng nâng cao, bổ sung ngữ liệu cho bài giảng, mặt khác, cũng yêu cầu giảng viên phải thúc đẩy tính tự học, tự giác, sự hứng thú cho sinh viên. Vì vậy, ở đây tác giả bài viết – một giảng viên của Tổ Ngoại ngữ 2 thuộc Khoa Trung - Nhật, chỉ đề cập đến việc nâng cao chất lượng trong hoạt động của giảng viên.

* Trường ĐH KD&CN Hà Nội

2. Thực trạng

2.1. Tình hình chung

Hiện nay các lớp tiếng Anh khóa 24 và 25 đang học chương trình Trung 2 + Trung 4, Nhật 2 + Nhật 4, ngoài ra còn 2 lớp Trung 4 của ngành Du lịch và Quản lý. Sĩ số mỗi lớp 15-25 sinh viên, tỷ lệ tham gia học online đạt 80-90%.

Giáo trình sử dụng cho khối tiếng Trung là giáo trình Hán ngữ bộ 6 quyển đã được dịch sang tiếng Việt. Chương trình học ngoại ngữ 2 gói gọn trong 20 tín chỉ, chia thành các môn Trung từ 1 đến 5, mỗi môn 4 tín chỉ. Hình thức thi: tự luận.

Do tiếng Trung chỉ là ngoại ngữ 2, nên nhiều sinh viên học với tâm lý tích lũy đủ tín chỉ. Vì thế, mỗi lớp đều có khoảng 10-20% sinh viên học rất kém, học đối phó và không thật sự hào hứng. Học trực tiếp trên trường, được giảng viên tích cực kèm cặp, số sinh viên này cũng không có nhiều tiến bộ, nên khi học online lại càng thụ động và khó tiến bộ.

Về phía giảng viên, thời gian đầu dạy online, do chưa tiếp cận được các ứng dụng công nghệ, nên đa phần vẫn áp dụng phương pháp giảng dạy truyền thống (chiếu slide, sinh viên ghi chép, trả lời câu hỏi), khiến nhiều sinh viên trẻ nãi, không chủ động tham gia buổi học.

2.2. Tình hình giảng dạy cụ thể

Tổ Ngoại ngữ 2 sử dụng giáo trình Hán ngữ (với tiếng Nhật là bộ giáo trình Minano Nihongo) để giảng dạy. Bộ giáo trình này rất phù hợp và quen thuộc, nên khi lên lớp, giảng viên đều không có vấn đề gì trở ngại. Các thầy, cô đều sử dụng giáo án điện tử. Thầy Long biên soạn một giáo án điện tử rất bám sát giáo trình, chia sẻ cho toàn Tổ sử dụng, Đây là tài liệu cơ

bản, giảng viên có thể phát triển thêm cho phù hợp với sinh viên lớp mình giảng dạy.

Giảng viên trong Tổ đều trẻ, nhiệt tình. Khi bắt đầu dạy online cũng còn khá lúng túng, phải tự mày mò soạn lại giáo án cho phù hợp và lôi cuốn hơn. Tuy vậy, việc tìm ra được một phương pháp tối ưu là rất khó, bởi vì mỗi lớp mỗi đối tượng sinh viên, mỗi bài học cần phải sử dụng các phương pháp khác nhau. Trong quá trình gần hai năm dạy online, các giảng viên trong Tổ đã không ngừng nỗ lực, kết hợp phương pháp giảng dạy truyền thống với một số ứng dụng có sẵn trên internet để giúp bài học sinh động hơn.

Ngoài việc truyền đạt kiến thức, sinh viên ghi chép, việc cho sinh viên chơi trò chơi ngay tại lớp, cũng như làm thêm bài tập về nhà ở dạng trắc nghiệm bằng điện thoại và máy tính, dần trở nên quen thuộc trong các bài giảng. Việc sử dụng thiết bị điện tử khi làm bài tập khiến cho việc học tập trở nên dễ dàng và thuận lợi hơn rất nhiều, lúc ngồi xe buýt, giữa giờ ra chơi... đều có thể ôn luyện được. Dưới đây xin tổng hợp lại một số ứng dụng hữu ích hỗ trợ cho giảng viên trong quá trình giảng dạy. Bản thân các giảng viên trong Tổ cũng đã áp dụng một trong số ứng dụng này.

3. Một số ứng dụng giúp nâng cao hiệu quả giảng dạy ngoại ngữ online

Một trong những yếu tố quyết định chất lượng học trực tuyến chính là tâm lý của người dạy cần thoải mái, tích cực để truyền cảm hứng học tập cho sinh viên, từ đó xây dựng bầu không khí lớp học sôi nổi, thu hút sự tương tác của sinh viên, giúp các em có nhiều hoạt động, tránh nhàm chán khi học online trên lớp. Trong

quá trình giảng dạy, giảng viên cần phải tăng cường tương tác với sinh viên nhiều hơn bằng các phương pháp, như vấn đáp, biểu quyết đánh giá, bình luận, khen ngợi, khích lệ, ghi nhận những ý tưởng mới của sinh viên để các em nỗ lực đóng góp ý kiến, xây dựng bài, góp phần nâng cao vai trò của người học.

3.1. Chỉnh sửa bài giảng ppt cho sinh động, chèn thêm hình ảnh, âm thanh, video

Bài giảng khi dạy online chắc chắn

sẽ phải được soạn công phu hơn so với giảng dạy trực tiếp trên lớp. Trong quá trình lên lớp, triển khai các hoạt động phù hợp, sao cho bảo đảm tiến độ giảng dạy theo đúng quy định. Lồng ghép các hoạt động nhóm, như chia nhỏ phòng zoom khi đọc bài khóa để các bạn tự chỉnh sửa phát âm, giảng viên cũng có thể vào bất kỳ phòng nào để thảo luận và giúp đỡ những vấn đề khúc mắc, điều này sẽ giúp sinh viên có không gian riêng tư để giao tiếp, không gây ồn trong lớp.

Nhìn tranh xây dựng hội thoại dựa vào nội dung bài khóa 2.

Triển khai nhiều hình thức giảng bài, như chiếu thêm các video clip liên quan đến bài học, thao tác và chia sẻ màn hình máy tính của mình để sinh viên cùng làm theo hướng dẫn, giới thiệu các đường dẫn đến các trang web để sinh viên làm bài tập thực hành, yêu cầu sinh viên tương tác và thảo luận nhiều hơn bằng chức năng trò chuyện qua tin nhắn...

3.2. Ứng dụng Google classroom

Việc giao bài tập và kiểm tra kỹ năng viết của sinh viên có thể dễ dàng

kiểm soát được, nếu yêu cầu sinh viên hoàn thành các bài tập nhỏ được tạo sẵn trên classroom. Ứng dụng này còn có thể chấm điểm đối với những câu trả lời trắc nghiệm. Hơn nữa, cũng có thể dùng google biểu mẫu để tạo bài tập, sau đó add vào dạng bài tập trên classroom. Ứng dụng giúp giảng viên tự chấm điểm, sinh viên tự kiểm tra được các lỗi sai của mình. Bản thân tôi thường sử dụng ứng dụng này để chèn bài tập luyện từ mới đã tạo trong phần mềm quizlet.com

3.3. Ứng dụng <https://quizlet.com/>

Quizlet là trang web ứng dụng để học các từ vựng, khái niệm, thuật ngữ thông qua các thẻ từ và những trò chơi thú vị, giúp người học dễ nhớ, nhớ lâu hơn. Nó mang đến cho người dùng cơ hội học tập từ vựng gần như vô hạn. Do đó, Quizlet dễ dàng trở thành một

trong những ứng dụng đang được yêu thích với hơn một triệu người dùng đã đăng ký, 80 triệu khách truy cập và là kho lưu trữ cho hơn 30 triệu bộ từ vựng do người dùng tạo ra hiện nay và đã có khá nhiều nghiên cứu trên thế giới về hiệu quả của ứng dụng này với người học từ vựng.

Trong quá trình giảng dạy cho sinh viên ngoại ngữ 2, đặc biệt là với đối tượng sinh viên học Trung 1, 2, 3, thì ứng dụng này mang lại hiệu quả ghi nhớ từ khá tốt. Sinh viên không cần phải ngồi vào bàn đọc đi đọc lại phần từ mới, mà chỉ cần chọn một chỗ ngồi dễ chịu nhất, mở điện thoại như đang chơi trò chơi là có thể nhớ được rất nhiều từ mới. Bước đầu tiên nhớ được cách đọc các chữ Hán. Nếu sinh viên làm được, thì có thể hoàn thành hết

sức dễ dàng các bài tập trong sách giáo khoa cũng như đọc các bài khóa không có phiên âm. Điều này sẽ giúp sinh viên tự tin và hứng thú hơn trong học tập. Một link luyện từ trên Quizlet dành cho môn học Trung 4 là: https://quizlet.com/_bhlxvk?x=1qqt&i=3yp6es

3.4. Ứng dụng Quizizz

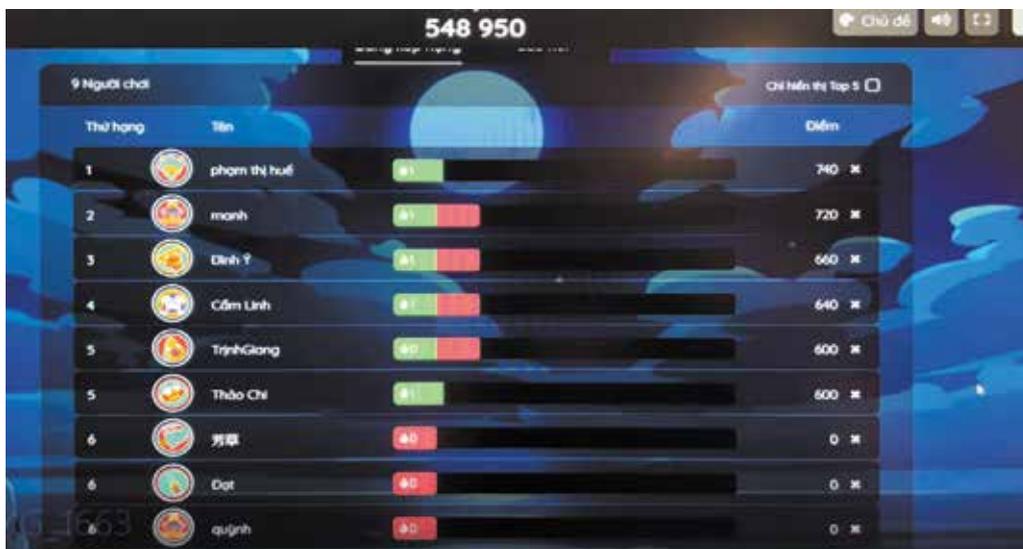
Quizizz là công cụ học tập học online thoải mái theo tốc độ của người dùng. Nó giúp sinh viên hào hứng chinh phục

mọi thành tựu mới. Giảng viên có thể kết hợp Quizizz vào bài hướng dẫn, ôn tập và kiểm tra để hỗ trợ học sinh ở mọi độ tuổi, từ mẫu giáo tới đại học. Nếu như ứng dụng Quizlet phù hợp để sinh viên luyện từ mới, thì ứng dụng Quizizz lại rất phù hợp làm các bài tập trắc nghiệm, đọc hiểu, trả lời nhanh các câu hỏi, hơn nữa, lại tạo được sự hào hứng học tập ngay trên lớp. Ai làm nhanh, chính xác nhất, sẽ có xếp loại cụ thể. Ứng dụng này phù hợp tạo bài tập từ đơn giản đến phức tạp, từ Trung 1 đến Trung 5. Ngoài ra, ứng dụng này cũng phù hợp trong

việc giao hoàn thành bài tập ở nhà cho sinh viên.

Khi chơi một trò chơi cụ thể trên lớp, thứ hạng của sinh viên cũng được xếp dựa vào tốc độ làm bài cũng như các câu chính xác. Mỗi lần chơi, giảng viên chỉ nên giao 10-15 câu để sinh viên đỡ nhàm chán. Trò chơi cũng không nên chiếm quá nhiều thời gian lên lớp.

Trong quá trình giảng dạy online, bản thân tác giả bài viết đã sử dụng phương pháp này và thấy không khí học tập rất hào hứng, sôi nổi, thu hút sự chú ý và tập trung của sinh viên.

4. Kết luận

Cách dạy học online chỉ đạt hiệu quả, nếu có sự phối hợp đồng bộ giữa trường, Khoa với giảng viên và sinh viên. Để hoạt động dạy học online thực sự chất lượng, trước mắt, giảng viên và

sinh viên phải thay đổi, thích nghi và tìm ra những cách dạy học hiệu quả, tối ưu nhất. Hy vọng trong tương lai, hình thức dạy học online (trực tuyến) sẽ thực sự trở thành xu thế để thế hệ trẻ có thể tiếp cận cách học mới./.

Tài liệu tham khảo

1. <https://giaoduc.net.vn/giao-duc-24h/giang-vien-chia-se-kinh-nghiem-quy-ve-day-tie-ng-anh-truc-tuyen-trong-mua-dich-post208167.gd>
2. <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/lam-the-nao-de-day-hoc-truc-tuyen-mang-lai-hieu-qu-a-nhat-1491885415>
3. <http://vnkgu.edu.vn/Lich-cong-tac/-Giai-phap-nang-cao-chat-luong-giang-day-truc-tuyen-ung-pho-dich-benh-Covid-19-1000241.html>